

underskudsdekning, selv om de ikke tidligere er henført dertil. Disse hjem har så forskellig karakter, at de ikke let lader sig indpasse i samme procenttilskudsordning. Herved overføres i alt 18 hjem fra procenttilskudsordningen til underskudsdekning.

Det foreslås endvidere, at også børne- og ungdomshjem, der drives af en kommune, skal kunne modtage underskudsdekning, f. s. v. de i øvrigt hører til de grupper af hjem, der er henført til denne tilskudsordning. Dette er aktuelt for 4 institutioner.

På den anden side foreslås ungdomspensioner, i alt 13 institutioner, overført fra underskudsdekning til procenttilskud under hensyn til, at de er så ensartede, at de normalt vil kunne indpasses i en procenttilskudsordning.

Gennemføres disse forslag vil i alt 87 børne- og ungdomshjem eller 9 flere end under den nuværende ordning være underskudsdekkede.

c. Det foreslås, at *staten for fremtiden udreder plejepenge for alle elever over 16 år* i børne- og ungdomshjem i stedet for den nugældende regel, hvorefter staten betaler udgifterne for elever over 15 år i visse kategorier af hjem, nemlig skolehjem, behandlingshjem, lærlingehjem, lærlingeplejehjem, ungdomshjem og fredeshjem og alle statshjem. Herved opnås, at spørgsmålet om, hvem der skal betale plejepenge, ikke er afhængigt af, i hvilket hjem en ung anbringes. Forslaget er endvidere en konsekvens af, at den almindelige skolealder er ved at blive forhøjet til op imod 16 år.

For at undgå at denne regel skal medføre ændring i fordelingen af udgifterne mellem stat og kommune, foreslås det dog, at visse dele af statens udgifter fordeles på kommunerne efter reglerne for mellemkommunal refusion i lov om offentlig forsorg.

d. Reglen i den gældende lovs § 93, stk. 3, om *hjemstedskommunens pligt til at refundere skoleudgifter* for børn, der er anbragt i opdragelseshjem uden for deres hjemstedskommune og modtager skoleundervisning i en kommunal skole i denne kommune, er udeladt, da man finder, at denne refusion ikke stemmer med skolelovgivningens almindelige forpligtelse for kommunerne til at yde de i kommunen boende børn undervisning. Da den særlige begrundelse for, at man i 1951 indførte reglen, nemlig at visse kommuner modsatte sig oprettelse af børnehjem i bestående ejendomme i kommunen af frygt for den belastning, børnene ville give kommunens skolevæsen, ikke længere kan anses for at være af nogen betydning, er det fundet rigtigst, at reglen ophæves, dog at det foreslås, at der sker en gradvis afvikling over 4 år, jfr. over-

gangsbestemmelserne. Forslaget indebærer også en administrativ forenkling.

12. Forældres betaling for børne- og ungdomsforsorg.

I 1958 gennemførtes en betydelig udvidelse af adgangen til at fritage forældre til unge over 15 år under børneforsorg uden for hjemmet for at betale til forsorgen. Denne adgang har siden været benyttet i ret vid udstrækning.

Ved revisionen af lov om offentlig forsorg i maj 1961 ophævedes med virkning fra den 1. april 1962 forældrenes pligt til at betale for særforborg for børn og unge under 18 år.

Med udgangspunkt i, at ophævelse af betalingspligten for særforborg umiddelbart synes at måtte medføre, at lignende tilfælde inden for børneforsorg ligeledes må være gratis for forældrene, har man overvejet, hvorvidt man bør foreslå betalingspligten ophævet. Til brug for overvejelserne har man herunder indhentet udtalelser fra de administrative ledere af socialvæsenet i København og en række større byer. Udtalelserne går med forskellige variationer ud på, at betalingspligten i mange tilfælde er en alvorlig belastning for det tillidsfulde samarbejde mellem børneværn og forældre, som man i øvrigt tilstræber i moderne børneforsorg. Betalingspligten er undertiden årsag til forældres modstand mod en ønskelig anbringelse af barnet og bevirker ligeledes undertiden, at forældrene stiller krav om hjemgivelse af barnet på et for tidligt tidspunkt. Man har indtryk af, at det kontante bidrag ofte føles som en belastning, selvom det har været beskedent i forhold til hjemmets faktiske besparelse ved at barnet er blevet forsørgt af det offentlige.

Man ønsker derfor i vidt omfang fritagelse for betalingspligten.

Det fremhæves dog, at fuldstændig ophævelse af betalingspligten i nogle tilfælde vil bevirke, at forældre søger at få det offentlige til at overtage eller fortsætte forsørgelsen af deres børn, selvom det er muligt og ønskeligt ud fra et børneværnssynspunkt, at forældrene selv tager sig af forsørgelsen. Man ønsker derfor også at bevare en vis adgang til at kræve betaling. Dette gælder først og fremmest i de rene forsørgelsestilfælde, f. eks. hvor det drejer sig om enlige mødres anbringelse af børn i spædbørnehjem. Endvidere vil reglen kunne få betydning, hvor der er tale om forsømmelige forsørgere. De administrative ledere finder det endvidere ikke rigtigst at udstrække betalingsfritagelse til dem, der er bidragspligtige i henhold til privatretlige resolutioner, f. eks. fædre til børn uden for ægteskab og forældre, der ved separation eller skilsmisse er til-